

Магистърска програма „АГРОБИЗНЕС“

2 семестъра, 60 кредита по ECTS

Шифър на магистърската програма:

1221 (редовно обучение, държавна поръчка)

1281 (редовно обучение, финансирано от обучаемия)

1251 (дистанционно обучение, финансирано от обучаемия)

(шифърът се използва при попълването на документите за кандидатстване/записване)

Специалност „Аграрна икономика“ е акредитирана от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) да обучава студенти в ОКС „Магистър“. Магистърска програма „Агробизнес“ е за **икономисти с придобита ОКС „Бакалавър“ или ОКС „Магистър“ в професионални направления 3.8. Икономика, 3.7. Администрация и управление или 3.9. Туризъм**. Магистърската програмата е свързана с новите условия за развитие и предизвикателствата пред науката и образованието, в контекста на европейските приоритети в областта на земеделието и укрепването на селските райони. Подготовката на високо квалифицирани аграрикономисти осигурява нивата на администриране и управление на аграрния сектор и свързаните с него стопански отрасли и подотрасли, необходими за успешното развитие на агробизнеса в България.

Магистърската програма създава и развива умения и компетенции за:

- формулиране на абстрактни проблеми и разработване на творчески решения чрез прилагане на иновативни методи и инструменти;
- изготвяне на адекватна преценка в ситуации, характеризиращи се с непълна или ограничена информация и непредсказуемост;
- инициативност в работата и ученето в сложна и непредвидима среда;
- изграждане на административно-организационни структури с множество взаимодействащи фактори и вариативни възможности;
- организиране на дейности, изискващи висока степен на съгласуваност и самостоятелно управляване на екипи;
- формулиране на политики, при които се демонстрират лидерски качества;
- творчество и новаторство при разработването на самостоятелни и екипни проекти;
- системна и задълбочена самооценка на придобитите познания и идентифициране на потребностите от нови знания;
- висока степен на самостоятелност и бърза ориентация в учебното съдържание;

- ясно и достъпно представяне на собствени схващания, формулиране на проблеми и възможни решения пред специализирана и неспециализирана аудитория;
- събиране, обработване и интерпретиране на специализирана информация;
- интегриране на широк спектър от знания и източници на информация в нов и сравнително непознат контекст.

Професионална реализация. Завършилите магистри аграрикономисти успешно могат да се реализират като квалифицирани кадри, необходими при организацията, управлението и администрирането на стопанската дейност в агробизнеса. Формираните у тях професионални знания са предпоставка за професионална реализация в структурите на държавната администрация – Министерство на земеделието, храните и горите, Национална служба за съвети в земеделието, Общински служби по земеделие и във финансово-кредитната система – Национална агенция по приходите (НАП), Национален осигурителен институт (НОИ).

Завършилите Магистърска програма „Агробизнес“ студенти са подготвени да стартират, управляват и развиват собствен или семеен бизнес и компетентно да администрират бизнес-организации за производство, търговия и преработка на селскостопански продукти. Придобитите знания, умения и компетенции са гаранция за успешно разработване на бизнес проекти, инвестиционни програми и осъществяване на инвестиционни решения.

Възпитаниците на специалност „Аграрна икономика“ са водещи експерти в консултантски фирми и бюра за развитие на агробизнеса, банкови и застрахователни организации, обслужващи аграрния сектор – кредитни инспектори по земеделие, застрахователни агенти и др.

ИЗУЧАВАНИ ДИСЦИПЛИНИ В МАГИСТЪРСКАТА ПРОГРАМА

Обучението в Магистърска програма „Агробизнес“ за икономисти в редовна и дистанционна форма е с продължителност два семестъра, всеки от които включва по два модула.

ПЪРВИ СЕМЕСТЪР

Първи модул:

Диверсификацията – инструмент за минимизиране на риска в агробизнеса. Съдържанието на дисциплината обхваща възможностите за диверсификация, въвеждането на нови и нетрадиционни производства и дейности, управлението на риска и изграждането на подходи за оптимизиране на активите с оглед генериране на допълнителен финансов ресурс, без да се увеличава задлъжнялостта в земеделското стопанство. Студентите формират

знания и умения за успешно управление на промените в земеделието и подбор на адекватни решения за устойчиво развитие на агробизнеса.

Организация и управление на защитени природни ресурси. Чрез дисциплината студентите се запознават с фундаменталните проблеми при управлението и опазването на биологичното разнообразие. Усвояват знания за основните механизми и закономерности при управление на биологичните ресурси, прилагането на агроекологичните мерки, като база за устойчивост в природните и агроecosystemите. Усвояват се знания за организация и управление на защитените територии, опазването на природните ресурси и възможностите за защита на околната среда.

Аграрна икономика и аграрна политика. Тази дисциплина е фундаментална и задължително избираема за студентите бакалаври, които не са завършили специалност „Аграрна икономика“. Тя поставя основите на изучаваните от студентите основни икономически проблеми в аграрния сектор. От тази позиция се обръща внимание на значението на селското стопанство за националната икономика, елементите на материално-техническата база; поземлените ресурси; теоретичните постановки на аграрната политика – предпоставка за развитие на аграрния сектор и други.

Втори модул:

Счетоводно отчитане дейността на селскостопанското предприятие. Дисциплината е насочена основно към специфичните обекти на счетоводната отчетност в селското стопанство. Тя е продължение на дисциплината „Основи на счетоводството“.

Управление на иновациите в агробизнеса. Дисциплината дава базови познания за същността и значението на иновационната и инвестиционната дейност в агробизнеса, подчинени на актуалните насоки за тяхното управление на национално и европейско равнище. Учебният материал отразява изискванията на системния и комплексния подход при предоставяне и усвояване на знанията и представя приложението на актуалните методи и техники на управленския инструментариум в областта на иновационния мениджмънт.

Управление на капиталите във фирмата. Учебният курс е насочен към изграждане на цялостна концепция за управление на капиталите в нефинансовия и банковия сектори. Чрез прилагането на този подход се дава възможност за решаване на редица въпроси и проблеми, стоящи пред бизнес практиката и изпълнение на основната цел на финансовите мениджъри на българските фирми – максимализацията на акционерното богатство.

ВТОРИ СЕМЕСТЪР

Първи модул:

Алтернативни източници на доходи в селските райони. Осигуряването на доходи в селските райони налага по-голяма обвързаност и взаимодействие на европейската и националната аграрна политика с останалите политики на ЕС – околна среда, енергетика, регионално развитие и др., с цел намаляване на различията както между страните-членки, така и между селските и градските райони в отделните държави. Основна цел на курса е запознаване с подходите за осигуряване на балансирано развитие на трите основни икономически сектори в селските райони – първичен, преработвателен и услуги.

Магистърски семинар по Агробизнес. В тази дисциплина на студентите, изучаващи магистърската програма, се представя методиката за написване на дипломна работа. Разглеждат се методите и подходите на научното изследване, изисквания и средствата за тяхното постигане при написването на дипломната работа. Целта е дипломантите да изградят знания и умения за стойностно научно изследване, като умело използват научната аргументация за доказване на своите тези и формиране на съответните изводи и препоръки.

Избираем блок (избира се една от дисциплините):

Локализация на алтернативния туризъм. Дисциплината предписва приемите за формиране на алтернативни туристически продукти и тяхната локализация. На основата на познанията за факторите за конкурентоспособност на алтернативния туризъм се търсят подходящите пазарни структури за туристическия бранш. Акцентира се върху проучването на туристическия пазар и функциите на мениджъра в туризма.

Цени, пазари и регулиране в агробизнеса. Дисциплината позволява бъдещите икономически кадри да се запознаят с проблематиката на цените, дуалистичния характер на ценообразуване (държава и пазар) и ценовата политика от гледна точка на използването им при разработване на оптимални управленски решения. Особено внимание се обръща на Общата аграрна политика на Европейския съюз.

Втори модул:

Разработване и защита на дипломна работа. Разработването обхваща няколко последователни стъпки: 1) избор на тема; 2) проучване на литературни източници и библиографиране; 3) изготвяне на план за дипломна работа; 4) оформление на дипломната работа; 5) обсъждане на дипломната работа с научния ръководител; 6) представяне на дипломната работа за рецензиране.

Защитата на дипломната работа е публична и се провежда пред комисия. На основата на предварително подготвено експозе, дипломантът представя накратко своята разработка – актуалност, практическа значимост, приноси моменти, и отговаря на поставените в рецензията въпроси.